

Ärende nr: 2026/276

Datum: 2026-02-25

Dammsäkerhetsutvecklingen i Sverige 2025

Rapportering enligt 12 § 3 p. förordningen (2025:782) med
instruktion för Affärsverket svenska kraftnät

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät är en myndighet som utifrån ett samhällsbyggnadsperspektiv skapar förutsättningar för en samhällsekonomiskt effektiv, internationellt konkurrenskraftig, hållbar och trygg elförsörjning i Sverige.

Myndigheten har i uppdrag att förvalta, driva och utveckla transmissionsnätet så att samhällets behov av el möts i alla lägen, samt för utvecklingen av elmarknadens funktion.

Svenska kraftnät ansvarar dessutom för elberedskap, tillsyn samt för vägledning kring dammsäkerhet.

Mer information finns på svk.se

Version **1.0**
Org. nr 202 100-4284

Svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg
Sturegatan 1

Tel: 010-475 80 00
Fax: 010-475 89 50
www.svk.se

Förord

Dammar utgör samhällsviktig infrastruktur genom sin betydelse för bland annat vattenkraftproduktion, gruvindustri, inlandssjöfart, vattenförsörjning och skydd mot översvämningar. Dammar kan dock medföra risker. Dammhaverier med frisläppande av uppdämt vatten och blandningar av vatten och annat material är händelser med låg sannolikhet men med potentiellt mycket stora konsekvenser för samhällets funktionalitet och förmåga att förebygga, motstå och hantera allvarliga störningar.

Svenska kraftnät ska enligt 12 § förordningen (2025:782) med instruktion för Affärsverket svenska kraftnät svara för tillsynsvägledning enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) och samverka med länsstyrelserna för att åstadkomma ett effektivt tillsynsarbete. Vidare ska Svenska kraftnät verka för att riskerna för en allvarlig störning på samhället genom dammhaveri eller höga flöden i reglerade vattendrag minskar. Svenska kraftnät ska främja forskning och utveckling samt kunskapsförmedling och följa klimatförändringarnas påverkan samt i övrigt främja dammsäkerheten i landet. Svenska kraftnät ska även årligen rapportera till regeringen om utvecklingen av dammsäkerheten och vid behov föreslå åtgärder.

Svenska kraftnät redovisar härmed sitt uppdrag enligt ovan.

Sammanfattning

Dammsäkerheten i landet är överlag god, men skiljer sig stort mellan olika dammar. Många av de svenska dammarna byggdes för 50-100 år sedan. Det innebär att det är vanligt förekommande att dammarna har behov av större underhållsåtgärder för att de ska vara i gott skick för att kunna möta dagens säkerhetskrav. Dammsäkerheten är beroende av att ägaren fortlöpande sköter dammarnas drift, tillståndskontroll och underhåll på ett säkert sätt samt håller en beredskap för att kunna hantera uppkommande situationer. Det råder stora skillnader mellan ägare som arbetar enligt branschriktlinjerna RIDAS och GruvRIDAS och ägare som inte arbetar efter dessa riktlinjer. I avsaknad av tekniska författningsbestämmelser har riktlinjerna stor betydelse för verksamhetsutövers säkerhetsarbete. Dessa riktlinjer utgör dock inget juridiskt stöd för länsstyrelsernas tillsyn.

Inom tillsyn av dammsäkerhet togs flera utvecklingssteg under 2025. Arbetssätt med samordnad länsövergripande tillsyn av dammägare med anläggningar i flera län har etablerats som norm. Förstärkt samverkan om dammsäkerhetstillsyn mellan länsstyrelser i län med dammar i dammsäkerhetsklass A och Svenska kraftnät har fortsatt under 2025, liksom tillsynsinsatser riktade mot nuvarande 70 dammanläggningar som omfattas av fokusområdet *dammar med otillfredsställande dammsäkerhet*. Större dammägares arbete med helhetsbedömningar av dammsäkerheten har kommit igång och är ett viktigt område för Svenska kraftnäts tillsynsvägledning och länsstyrelsernas tillsyn de närmaste åren.

I fråga om beredskap för dammhaveri och höga flöden i kraftverksälvar har utvecklingen varit stark fram till 2020 men därefter avstannat, bl.a. som en konsekvens av att länsstyrelser behövt prioritera annan beredskap. Svenska kraftnät har under 2025 samverkat med bransch- och samhällsaktörer för kartläggningar av utvecklings- och utbildningsbehov. Älvnätverket och älvgrypperna är viktiga för samverkan och samordning.

Kompetens om dammar och dammsäkerhet, flödesberäkning, översvämningskartering, säkerhetsskydd och krisberedskap efterfrågas i ökad omfattning. Energiomställning med förändrade körmönster och uppgradering av vattenkraftanläggningar och dammar, miljöanpassning av vattenkraften, växande gruvindustri med förändringar inom teknik och förvaltning, behov av klimatunderlag och klimatanpassning samt återuppbyggnaden av totalförsvaret bidrar till detta. Verket erfar att

begränsad tillgång till kompetens får effekter för genomförande av projekt samt utvecklingstakten för dammsäkerhetsarbetet.

Under 2026 kommer Svenska kraftnät inrikta sin verksamhet på bland annat insatser avseende rutiner för dammsäkerhetsarbetet och helhetsbedömningar inkluderat föreskriftsarbete enligt 10 § förordningen (2014:214) om dammsäkerhet. Vidare kommer verket revidera relaterade vägledningar och stöd.

Svenska kraftnät avser stödja FOU mot bakgrund av kunskapsbehoven ovan samt fortsatt stödja och samordna utvecklings- och utbildningsinsatser inom beredskapsplanering för dammhaveri och höga flöden i kraftverksälvar. Fokus kommer även läggas på regeringsuppdraget *Kontrollstation dammsäkerhet*, enligt regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Affärsverket svenska kraftnät.

Innehåll

1	Åtgärdsförslag	7
2	Dammsäkerhetsutvecklingen i landet.....	8
2.1	Dammar i dammsäkerhetsklass	8
2.2	Dammägares egenkontroll och bedömning av dammsäkerheten.....	10
2.3	Tillsyn av dammsäkerhet.....	11
2.4	Beredskapen för dammhaveri och höga flöden.....	15
3	Redovisning av aktiviteter 2025.....	18
3.1	Kravställning, vägledning och information	18
3.2	Tillsynsvägledning	20
3.3	Beredskap för dammhaveri och höga flöden.....	22
3.4	Klimatförändringar och höga flöden	24
3.5	Forskning, utveckling och kunskapsförmedling	27
4	Svenska kraftnäts inriktning 2026	28

1 Åtgärdsförslag

Begreppet damm

I rapporten *Dammsäkerhetsutvecklingen i Sverige 2024*¹ lyfte Svenska kraftnät att endast ett fåtal invallningar och liknande konstruktioner som nyttjas som skydd mot översvämningar, har konsekvensutretts och klassificerats enligt miljöbalken samt att regelverk och ansvarsroller är otydliga kopplat till bland annat dammsäkerhetsfrågor.

Under 2025 har verket uppmärksammat att det ur klassificerings- och dammsäkerhetsperspektiv finns liknande otydligheter med andra typer av vattenanläggningar, såsom bevattningsdammar och tilloppstuber vid vattenkraftanläggningar.

Våren 2025 inträffade ett haveri av en några meter hög bevattningsdamm med en vattenvolym om drygt 200 000 kubikmeter på Öland. Närliggande fastigheter översvämmades. Dammsäkerhet har inte beaktats vid prövningen av dammen då den inte betraktats som en damm enligt 11 kap. 4 § miljöbalken. Verket uppmärksamade frågan och diskussion inleddes med Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelser i fråga om klassificering och dammsäkerhet kopplat till bevattningsdammar.

Ett ärende som verket följt och även nämnde i rapporten *Dammsäkerhetsutvecklingen i Sverige 2024*¹ är haveriet av en tilloppstubb vid Skultuna dammanläggning 2021. Under 2025 kom avgörandet från Mark- och miljööverdomstolen där det förs ett resonemang om dammhaveri och strikt ansvar.² Mark- och miljööverdomstolen kom fram till att den aktuella tilloppstubben får anses utgöra en del av dammanläggningen på sådant sätt att skador på den ska omfattas av bestämmelsen om skadestånd vid dammhaveri, om förutsättningarna i övrigt är uppfyllda. I avgörandet fanns en skiljaktig mening som ansåg att tilloppstubben inte kunde anses utgöra en del av dammanläggningen på ett sådant sätt att skadestånd i detta fall kunde utgå med stöd av bestämmelsen i 11 kap. 18 § miljöbalken. Målet är överklagat till Högsta domstolen.

I ljuset av ovan vill verket uppmärksamma regeringen om att det kan finnas behov av en översyn av begreppet damm i 11 kap. 4 § miljöbalken.

¹ Dammsäkerhetsutvecklingen i Sverige 2024 Dnr 2025/186.

² Mål nr M 508-24

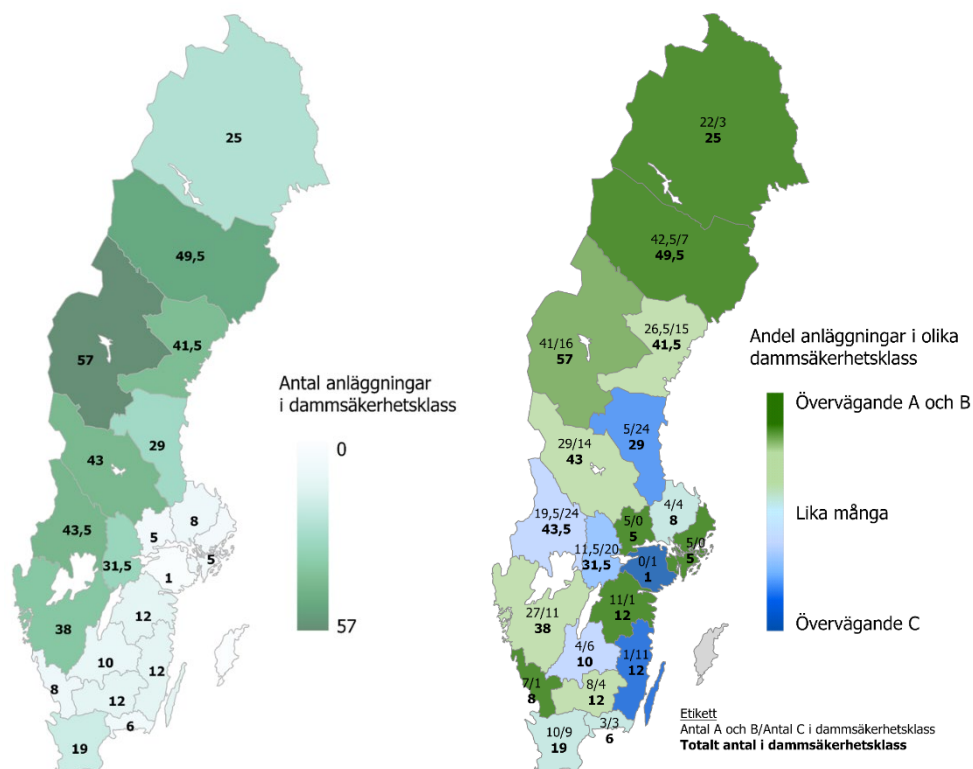
2 Dammsäkerhetsutvecklingen i landet

2.1 Dammar i dammsäkerhetsklass

Det finns cirka 460 dammanläggningar i landet med dammar i dammsäkerhetsklass, varav knappt 30 anläggningar med en eller flera dammar i dammsäkerhetsklass A. Därutöver har beslut om damm utan dammsäkerhetsklass fattats för knappt 800 anläggningar. Sedan några år ligger antal klassificerade dammar tämligen konstant. Några tidigare oklassificerade dammar klassificeras varje år. Ett fåtal klassificerade dammar har rivits ut eller beslutats inte längre tillhöra en dammsäkerhetsklass.

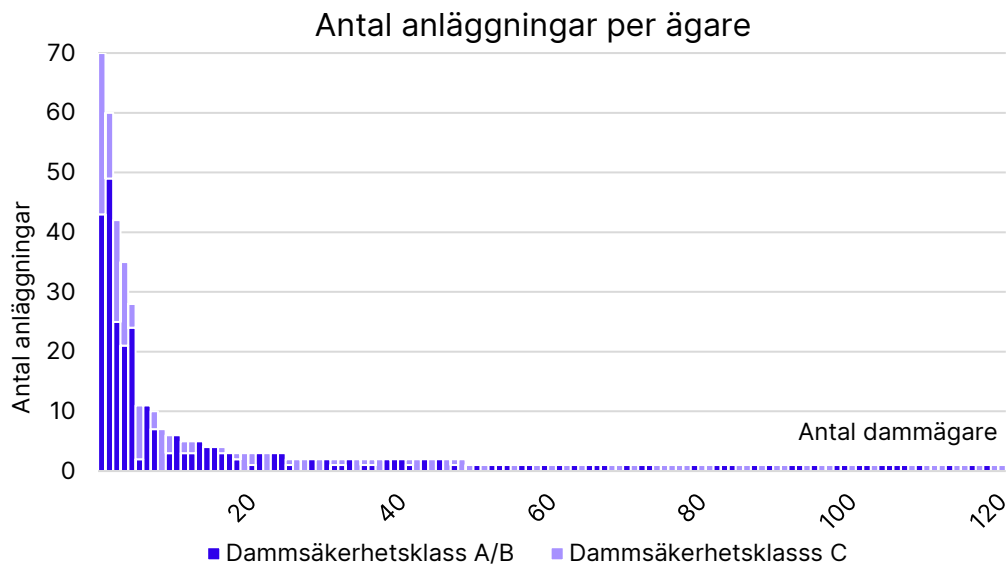
Svenska kraftnät bedömer att utrivningar av mindre dammar som inte omfattas av en dammsäkerhetsklass kommer öka till följd av kommande omprövningar för moderna miljövillkor. Det råder variationer mellan länen i bedömningen av hur många dammanläggningar som återstår att ta fram en konsekvensutredning för inom respektive län, från 0 till över 50. En samlad uppskattning för hela landet uppgår till 200. Majoriteten av de återstående utredningarna kommer sannolikt att leda till att dessa anläggningar beslutas utgöra dammar utan dammsäkerhetsklass (U). Ett fåtal dammanläggningar förväntas komma att klassificeras i dammsäkerhetsklass B eller C. Översyn av tidigare klassificeringar kommer bidra till fortsatt klassificeringsarbete.

Dammanläggningar med klassificerade dammar finns i 20 län och ägs av omkring 120 dammägare. Antal dammanläggningar per län varierar från 0 till över 50, se Figur 1. Även antalet ägare i olika län varierar stort, från 0 till cirka 20. Innebörden är att resurser, omfattning och förutsättningar för dammsäkerhetstillsynen varierar stort över landet.

Figur 1. Till vänster visas antal anläggningar med dammar i dammsäkerhetsklass per län, till höger visas andel anläggningar i olika klass per län (årsskiftet 2024/2025). Notera att de anläggningar som ligger i två län räknats som en halv anläggning per län.

Ägarbilden är tudelad på så vis att de fem största ägarna inom vattenkraftindustrin tillsammans äger över hälften av dammanläggningarna, medan närmare 100 ägare endast har en eller två anläggningar i dammsäkerhetsklass, se Figur 2. Bilden består sedan flera år tillbaka och innebär att ägarnas förutsättningar, kompetens och erfarenhet av systematiskt dammsäkerhetsarbete varierar stort.

Figur 2. Antal anläggningar per ägare, sorterat efter antal anläggningar de äger (årsskiftet 2024/2025).

2.2 Dammägares egenkontroll och bedömning av dammsäkerheten

Ägare med dammar i dammsäkerhetsklass ska årligen skicka en dammsäkerhetsrapport till länsstyrelsen. Syftet med rapporteringen är att länsstyrelserna ska få insyn i dammägarnas rutiner för egenkontroll och dammsäkerhetsförhållandena i länet.

I den rapportering som inkom till länsstyrelserna under 2025 redovisar ägarna uppgifter för år 2024. Rapporteringen visar följande. Ägarna bedömer att dammsäkerheten är tillfredsställande för 96 procent av anläggningarna, med förbehåll om åtgärdsbehov för 35 procent av dessa. Antal dammar med otillfredsställande eller okänd dammsäkerhet har minskat något de senaste åren. Totalt kvarstår allvarliga avvikelser och åtgärdsbehov vid 38 procent av anläggningarna, vilket i huvudsak rapporteras av de stora ägarna.

De flesta dammägare har etablerade rutiner och dokumentation för dammsäkerhetsverksamheten och länsstyrelserna bedömer att ägarna helt, till stor del eller delvis, har upprättat och arbetar enligt ett säkerhetsledningssystem. Brister i rutiner och dokumentation förekommer främst hos ägare med en eller ett fåtal dammar.

Sedan 2020 har 56 helhetsbedömningar genomförts, motsvarande 12 procent av dammbeståndet. Det finns dock viss osäkerhet i

rapporteringen, särskilt för små ägare³, som ibland förväxlat helhetsbedömning med konsekvensutredning.

Ett stort antal helhetsbedömningar planeras att genomföras under 2025/2026 och närmast efterföljande år, vilket ligger i linje med att ett stort antal dammar klassificerades under perioden 2015–2017. Att så många helhetsbedömningar ska genomföras inom en relativt kort tidsperiod kan utgöra en utmaning för ägare med många dammar, men även små ägare med hänsyn till utmaningar i tillgång till extern kompetens, vilket i sin tur kan påverka kvaliteten i helhetsbedömningarna.

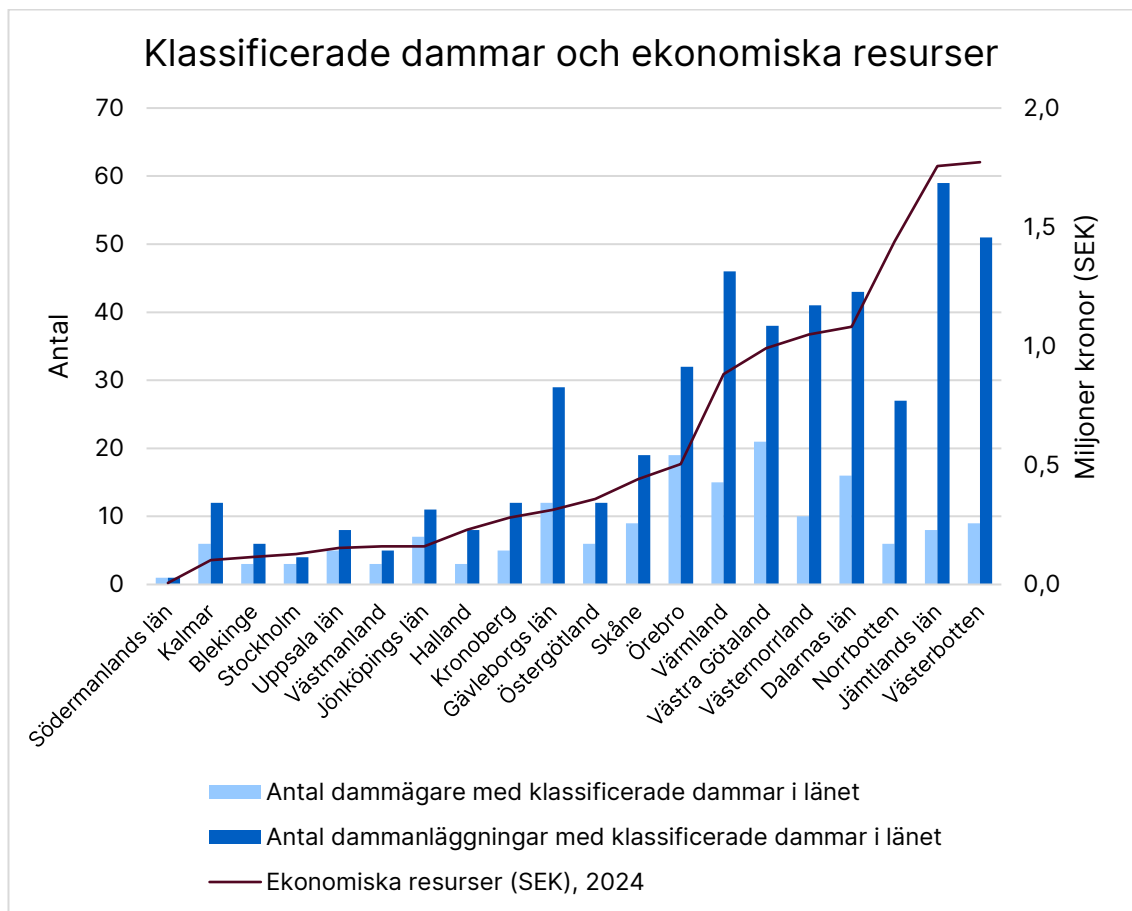
För majoriteten av det totala dammbeståndet planeras helhetsbedömningen genomföras inom 10 år från beslutad dammsäkerhetsklass. För 30 anläggningar planeras helhetsbedömningen genomföras senare än 10 år efter beslutet och för ytterligare 30 anläggningar saknas uppgifter om när den ska genomföras. Antalet anläggningar där uppgifter saknas eller där helhetsbedömningen förväntas ske senare än 10 år, har minskat.

Svenska kraftnät bedömer att efterlevnaden av kravet att lämna in årlig dammsäkerhetsrapportering är mycket god och ser positivt på att ägarna bedömer att en så stor andel av dammanläggningarna har tillfredsställande dammsäkerhet. För de anläggningar där avvikelser har identifierats är det fortsatt viktigt att åtgärdsplaner tas fram och genomförs, samt att brister i rutiner, planer och anläggningsdokumentation åtgärdas. I takt med att helhetsbedömningar genomförs kommer både ägarnas bedömning av dammsäkerheten och länsstyrelsens tillsyn att baseras på ett mer fullständigt och transparent underlag.

2.3 Tillsyn av dammsäkerhet

Ägare av dammar i dammsäkerhetsklass betalar årligen avgifter till länsstyrelsen för tillsynen av dammsäkerhet. Avgiftsintäkterna utgör länsstyrelsernas ekonomiska resurser för tillsynen. Sedan 2020 har länsstyrelserna sammantaget erhållit ca 11 miljoner kronor per år i tillsynsavgifter. Som en följd av det varierande antalet dammar i dammsäkerhetsklass skiljer resurserna sig stort mellan länen, se Figur 3. Överlag bedömer länsstyrelserna att de ekonomiska resurserna för tillsynen är tillräckliga.

³ Små dammägare avser ägare med en eller max två dammanläggningar med dammar i dammsäkerhetsklass.

Figur 3. Antal dammägare och dammanläggningar med klassificerade dammar per län och länsstyrelsernas ekonomiska resurser för dammsäkerhetstillsyn 2024.

Under 2024 har länsstyrelserna lagt totalt 8,7 årsarbetskrafter på dammsäkerhetsarbetet. Handläggarna har främst redovisat tid på egeninitierad (planerad) tillsyn, följt av övrigt dammsäkerhetsarbete och händelsestyrd tillsyn. Inför 2025 förväntades behovet öka till 9,5 årsarbetskrafter.

Antal handläggare som arbetar med tillsyn av dammsäkerhet varierar mellan länen och uppgår till mellan en och tre personer per län. Antal som deltog i tillsynsarbetet under 2025 låg runt strax under 40.

Länsstyrelserna lyfter återkommande att personella resurser är en utmaning och antalet länsstyrelser som anser sig ha tillräckliga resurser har minskat. Åtta länsstyrelser bedömer att de personella resurserna är helt eller till stor del tillräckliga, medan elva anser att de personella resurserna inte motsvarar behovet. Det är framför allt i län där endast en person arbetar med tillsynen som resurserna inte anses vara tillräckliga. Flera handläggare arbetar dessutom endast delar av sin arbetstid med

dammsäkerhetsfrågor. Svenska kraftnät konstaterar att sårbarheten vid personalförändringar är stor.

Länsstyrelserna anser överlag att dammsäkerheten i länen är välkänd och god. De bedömer också att årsrapporteringen ger en relativt god bild av ägarnas egenkontroll samt dammarnas brister och åtgärdsbehov.

Samtidigt behövs fortsatt tillsynsarbete för att nå god kvalitet i rapporteringen. För att årsrapporteringen ska bli fullt ut verkningsfull krävs att länsstyrelserna följer upp den, återkopplar inom rimlig tid och vid behov begär kompletteringar och rättelser.

I fråga om dammägares helhetsbedömningar skiljer sig länsstyrelsernas syn om de ger en heltäckande bild av dammens säkerhet och organisationens status i förhållande till krav samt eventuella åtgärdsbehov. En förklaring till denna variation kan vara dels att helhetsbedömningar från olika ägare skiljer sig åt, dels att endast ett fåtal helhetsbedömningar, om ens någon, har lämnats till respektive länsstyrelse.

Länsstyrelserna bedömer att tillsynen i stor utsträckning baseras på kännedom om dammägarnas arbete, dammarnas egenskaper och status. De anser också att de i huvudsak har förmåga att prioritera det som är mest relevant ur dammsäkerhetssynpunkt. Bedömningen är däremot lägre när det gäller förmågan att upptäcka brister och bidra till att dessa åtgärdas.

Samordnad verksamhetstillsyn för dammägare med anläggningar i flertalet län i samverkan mellan länsstyrelser och Svenska kraftnät har fortsatt. Samverkansgrupper finns även för särskilda typer av dammar och dammägare, som dammar i dammsäkerhetsklass A, dammar med kommunala ägare, kanaler och slussar, gruvdammar och invallningar.

Svenska kraftnät bedömer att tillsynen utvecklas över tid med effektivisering av arbetsmetodik, etablering av handläggarstöd, ökad samordning och erfarenhet. Att det endast finns en eller ett fåtal dammsäkerhetshandläggare i respektive län utgör dock en sårbarhet, då behovet av deras kompetens är hög.

Det nationella fokusområdet för dammsäkerhetstillsynen 2022-2025 var *dammar i dammsäkerhetsklass med otillfredsställande dammsäkerhet*.⁴

⁴Tillsynsområdet ingår även i Naturvårdsverkets nationella strategi för tillsyn enligt miljöbalken. <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/nationell-strategi-for-miljobalkstillsynen/>

100 dammanläggningar, många med små ägare, har identifierats och följs upp i syfte att bidra till att dammsäkerhetsstatusen klargörs för dammar med identifierade osäkerheter, brister och svagheter samt att åtgärdsplaner tas fram och genomförs. Detta är en process som tar flera år och fortsätter även efter 2025.

Länsstyrelserna lyfter flera positiva effekter av arbetet inom fokusområdet. Bland annat har dammägare vidtagit åtgärder som lett till förbättrad dammsäkerhet, vilket i vissa fall har inneburit att anläggningar kunnat avföras från fokusområdet. För några anläggningar har driftbegränsningar införts och för ett antal dammar planeras utrivning eller omprövning. Länsstyrelserna anger även att de genom tillsynen har fått ökad kunskap om dammarnas status och dammägarnas hantering, vilket i sin tur inneburit att anläggningar kunnat avföras från fokusområdet. Det framhålls också att dammägare inom fokusområdet har fått en större förståelse för sitt ansvar över dammsäkerheten, inklusive säkerhetsledningssystem och helhetsbedömningar, vilket lett till att dammsäkerhetsfrågorna fått en mer framträdande roll i organisationen.

Under 2023 inleddes ett nationellt tillsynsystem för dammar i dammsäkerhetsklass A. Syftet var att lägga grunden för en fördjupad samverkan mellan de sex berörda länsstyrelserna och med Svenska kraftnät för ett effektivt tillsynsarbete för vattenkraft- och regleringsdammar i dammsäkerhetsklass A. Arbetet fortsatte under 2025.

Länsstyrelserna rapporterar att Svenska kraftnät ger ett bra stöd inom ramen för sitt tillsynsvägläggande uppdrag och ser fortsatt behov av Svenska kraftnäts initiativ som exempelvis handläggarträffar, webinarier och andra kompetenshöjande aktiviteter som främjar samarbetet mellan länen och ger möjlighet för länsstyrelsen att ta upp och diskutera specifika fall. Områden där ytterligare tillsynsvägläggning och stöd önskas är bl.a. granskning av helhetsbedömningar, goda exempel och rutiner kring tillsynen, webbutbildningar inklusive sådana som vänder sig till ägare. Sammanfattningsvis bedömer Svenska kraftnät att resultaten visar att verkets tillsynsvägläggning av länsstyrelserna uppfattas som relevant, tillgänglig och i huvudsak tillräcklig.

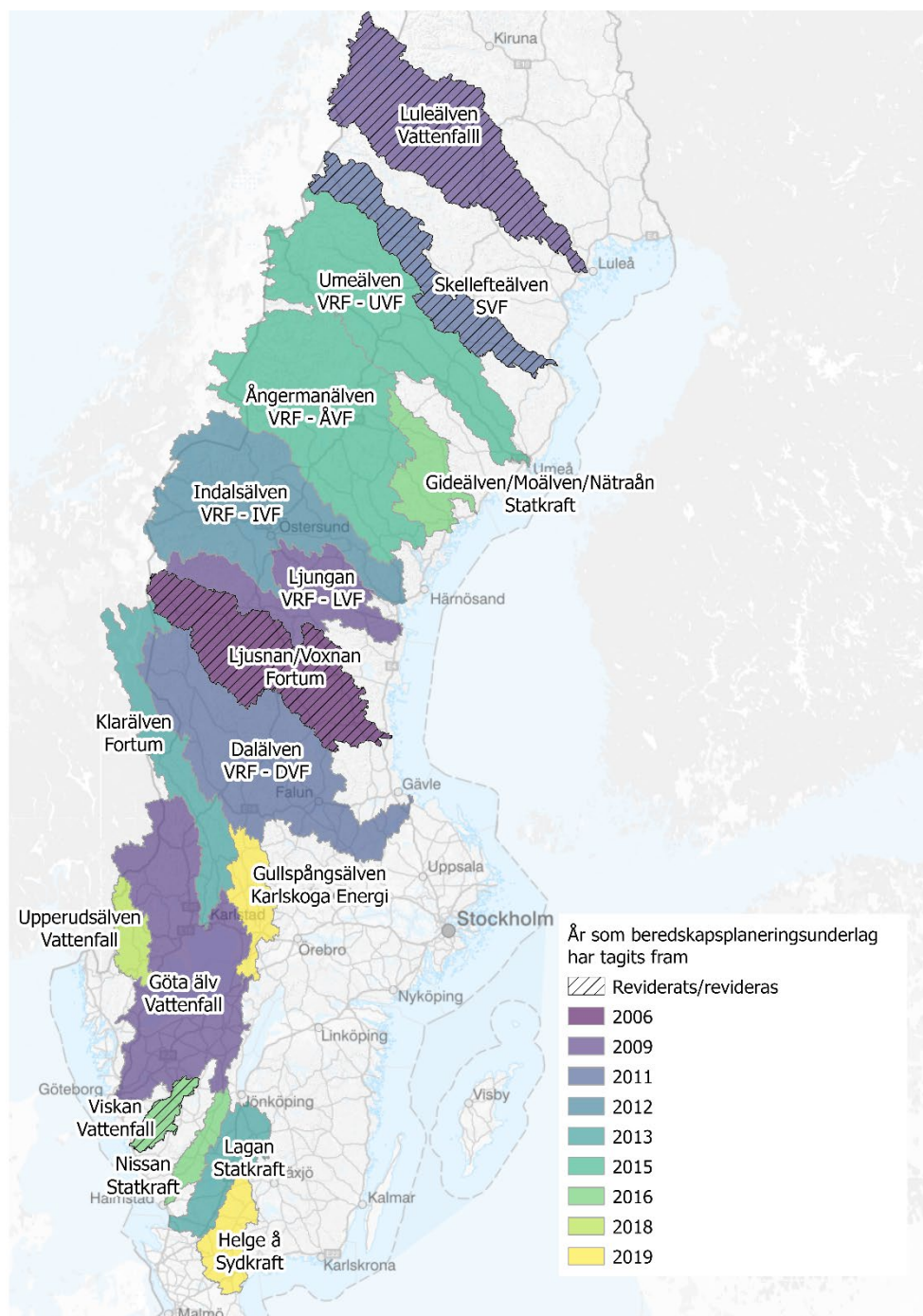
2.4 Beredskapen för dammhaveri och höga flöden

Även om sannolikheten för dammhaveri med allvarliga följder är låg kan det inte uteslutas. För att minska riskerna för allvarliga störningar i samhället är det angeläget att samordnad och övad dammhaveriberedskap finns på plats för dammanläggningar där dammhaverier kan leda till allvarliga samhällskonsekvenser. Detta innebär att planeringen är samordnad mellan dammägare, länsstyrelser, kommuner och räddningstjänster och att den bygger på gemensamma planeringsunderlag, bedömningar av konsekvenser av dammhaveri och potentiell påverkan på samhällsviktig verksamhet. Länsstyrelsen har en viktig samordningsroll mellan aktörerna och upprättar även regional beredskapsplan. För att kunna förhindra och hantera dammhaverier behövs bl.a. förmåga att upptäcka händelseutvecklingar som kan leda till dammhaveri, att kunna larma samhällsaktörer, genomföra räddningsinsatser samt varna och informera allmänheten.

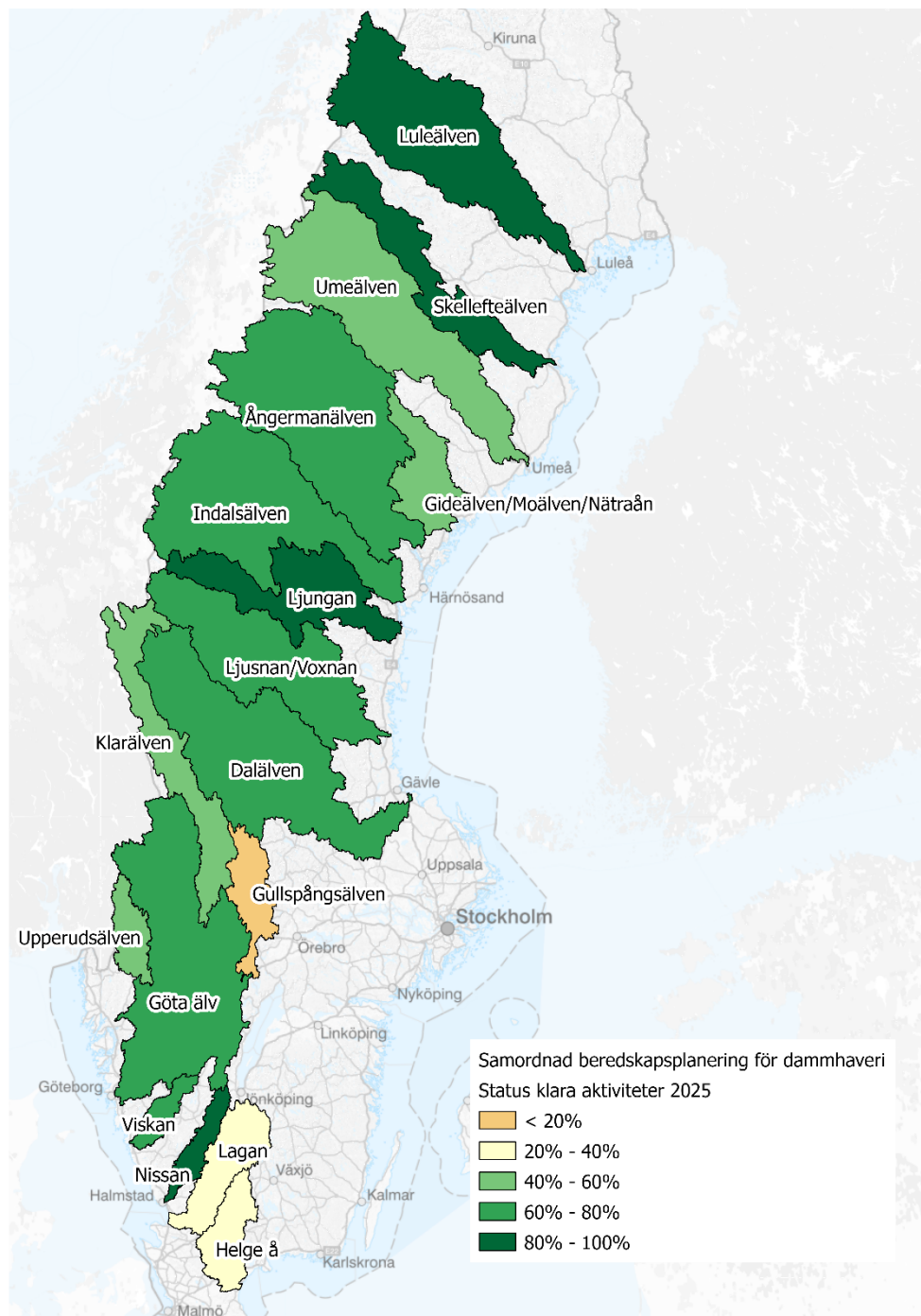
Underlag för samordnad beredskapsplanering för dammhaveri och höga flöden började tas fram 2006. För majoriteten av de sjutton kraftverksälvar där underlag tagits fram har beredskapsutvecklingen överlag varit stark, men avstannat på senare år. För vissa vattendrag och aktörer kvarstår betydande utvecklingsbehov, se Figur 4 och 5.

Länsstyrelserna uppger att de under senare år i allmänhet inte har kunnat prioritera området till följd av annan operativ krishantering samt utökat arbete med civilt försvar och totalförsvar. Personalomsättning hos berörda aktörer uppges bidra till utmaningar i att upprätthålla kontinuitet i arbetet.

En slutsats är att efterfrågan på förnyade informations- och utbildningsinsatser är stor och att sådana är nödvändiga för att bidra till att kompetens bibehålls och befintliga underlag används av aktörerna. Vidare att erforderliga resurser saknas för att kunna ajourhålla och vidareutveckla planer.

Figur 4. Underlag för beredskapsplanering finns för 17 älvar. Färgen illustrerar år för framtagandet.

Figur 5. Färgerna indikerar hur stor andel av aktiviteterna för utveckling av samordnad och övad beredskap för dammhaveri som bedöms vara klara för respektive älv 2025.

3 Redovisning av aktiviteter 2025

Svenska kraftnäts verksamhet inriktas mot att medverka och följa upp utvecklingen av dammsäkerhet och beredskap för dammhaveri avseende dammar i dammsäkerhetsklass. I arbetet ingår att tydliggöra krav, ge vägledning och information och att svara för tillsynsvägledning i frågor om dammsäkerhet enligt 11 kap. miljöbalken. Vidare ingår att verka för att risker för allvarliga följder av dammhaveri och höga flöden i reglerade vattendrag minskar, att följa och medverka till att klimatförändringar och höga flöden beaktas i dammsäkerhetsarbetet samt att stödja forskning, utveckling och kunskapsförmedling.

Under 2025 använde Svenska kraftnät cirka tre årsarbetskrafter för verksamheten inom dammsäkerhet. Fyra dammsäkerhetsspecialister är nu verksamma varav två rekryterades under året.

Verket nyttjade 9,0 (9,3) mnkr enligt följande.

- 0,8 (1,0) mnkr till tillsynsvägledning samt övrig vägledning, information och samverkan,
- 1,8 (1,7) mnkr till beredskap för dammhaveri, och
- 6,4 (6,6) mnkr till forskning, utveckling och kunskapsförmedling.

3.1 Kravställning, vägledning och information

Svenska kraftnät bidrar till nationell samordning inom dammsäkerhet genom krav, vägledning och information. Svenska kraftnät har föreskriftsrätt enligt 9-10 §§ förordningen (2014:214) om dammsäkerhet. Under 2025 har Svenska kraftnät påbörjat föreskriftsarbete gällande säkerhetsledningssystem, dammsäkerhetsrapport samt helhetsbedömning i enlighet med bemyndigandet i 10 § dammsäkerhetsförordningen.

Under 2025 har verket bl.a. genomfört följande insatser inom området vägledning och information.

- Tagit fram en inriktning för uppdrag inom dammsäkerhet 2025-2027.⁵
- Förmedlat information om tillämpliga regelverk, krav och vägledning för dammar och dammsäkerhet via webben samt genom att sprida våra tryckta publikationer.
- Tagit fram en reviderad utgåva av vägledning om säkerhetsledningssystem, helhetsbedömning och årlig dammsäkerhetsrapportering för dammar i dammsäkerhetsklass.⁶
- Upprättat stöd för dammägares bedömning av avvikelser för dammar och dammsäkerhet.⁷
- Deltagit som föreläsare vid dammsäkerhetsutbildningar som arrangerats av vattenkraft- och gruvindustrin.
- Samverkat med Energiföretagen i frågor om utveckling av kraftindustrins riktlinjer för dammsäkerhet (RIDAS) med tillämpningsvägledningar, Svenska kraftnäts vägledningar och stöd m.m.
- Samverkat med Svemin inom svensk referensgrupp för gruvdammars och dammsäkerhet samt fört dialog i frågor om utveckling av gruvindustrins riktlinjer för dammsäkerhet (GruvRIDAS) med tillämpningsvägledningar och Svenska kraftnäts vägledningar och stöd m.m.

3.1.1 Dammsäkerhetsrådet

Enligt 25 § förordningen (2025:782) med instruktion för Affärsverket svenska kraftnät ska det vid myndigheten finnas ett rådgivande organ som benämns Dammsäkerhetsrådet. Rådet ska bistå myndigheten i arbetet med dammsäkerhetsfrågor. I maj 2025 hölls ett dammsäkerhetsråd i Västerås med bland annat besök vid Mälarenergi AB:s anläggningar.

Sommaren 2025 beslutade verkets generaldirektör om ny arbetsordning samt nytt råd för perioden 2025-2028. Av arbetsordningen framgår bland annat att verket ska inneha ordförandeposten och att en ledamot med

⁵ Inriktning för Svenska kraftnäts uppdrag inom dammsäkerhet 2025-2027, dnr 2025/2157

⁶ Säkerhetsledningssystem, helhetsbedömning och årlig dammsäkerhetsrapportering. En vägledning från Affärsverket svenska kraftnät jml. 5-8 §§ förordningen (2014:214) om dammsäkerhet. Version 1.3, Svenska kraftnät, Dnr 2025/2769.

⁷ Bedömning av avvikelser för dammar och dammsäkerhet. Svenska kraftnät, Dnr 2025/3442.

bakgrund från Mark- och miljööverdomstolen ska delta som ledamot i rådet. I december 2025 hölls ett första dammsäkerhetsråd i ny konstellation.

Analys

Svenska kraftnät bedömer att verkets vägledningar och kunskaps-sammanställningar samt resultat från forskning och utveckling utgör ett bra underlag för utveckling av ägares dammsäkerhetsarbete och länsstyrelsernas tillsyn samt i förlängningen ett bibehållande och höjning av dammarnas säkerhet. Samtidigt behövs fortsatta insatser för att vägledningarna ska få fullt genomslag.

Ett särskilt sakområde för ytterligare vägledning och tillsynsvägledning är ägares helhetsbedömningar av säkerheten, för att dessa ska rapporteras till länsstyrelsen, i tid och med god kvalitet. En specifik målgrupp för ytterligare insatser är ägare som inte sedan tidigare arbetar enligt branschriktlinjer såsom Energiföretagens eller gruvindustrins riktlinjer för dammsäkerhet (RIDAS och GruvRIDAS) eller riktlinjerna för bestämning av dimensionerande flöden för dammanläggningar. Dammägare som sedan länge arbetar enligt branschriktlinjerna är samtidigt de som äger ett större antal dammar som skulle kunna ge stora haverikonsekvenser. Dammägare som inte arbetar enligt riktlinjerna, äger generellt ett fåtal mindre dammar i dammsäkerhetsklass, som vid haveri skulle kunna ge mindre konsekvenser. Svenska kraftnät bedömer att det nationella fokusområdet för tillsynen, dammar i dammsäkerhetsklass med otillräcklig dammsäkerhet, som innebär utökade tillsynsinsatser, i stor utsträckning riktas mot denna grupp av dammägare, se vidare avsnitt 3.2.

Svenska kraftnät bedömer att ett sätt att stärka förutsättningarna för en effektiv tillsyn och även tydliggöra författningskrav för ägare med dammar i dammsäkerhetsklass, är kommande föreskrifter.

3.2 Tillsynsvägledning

Svenska kraftnät ger tillsynsvägledning i frågor om dammsäkerhet enligt 11 kap. miljöbalken och samverkar med länsstyrelserna för en effektiv tillsyn.

Under 2025 har Svenska kraftnät genomfört insatser i syfte att samordna, likrikta och stödja vidareutvecklingen av dammsäkerhetstillsynen, bl.a. följande.

- Ny utgåva av vägledning om tillsyn av dammsäkerhet.⁸
- Följt länsstyrelsens arbete med klassificering av dammar.
- Genomfört och redovisat årliga uppföljningar av länsstyrelsernas dammsäkerhetstillsyn.⁹
- Uppdaterat stöd för länsstyrelsernas mottagande av årsrapportering.
- Deltagit som observatörer vid länsstyrelsernas samordnade tillsynsmöten med ägare med verksamhet i fyra län eller fler.
- Anordnat handläggarträffar och kunskapshöjande webinarier samt deltagit vid nätverks- och samverkansmöten för länsstyrelsernas dammsäkerhetshandläggare.
- Löpande delat information via vår dammsäkerhetswebb och mailnätverket för dammsäkerhetshandläggare samt löpande gett tillsynsvägledning på förfrågan.
- Deltagit vid samverkansmöten för handläggare i län med dammar med den högsta dammsäkerhetsklassen (A).
- Följt länsstyrelsernas särskilda tillsynsinsatser för de cirka 70 dammanläggningarna som ingår i fokusområdet "Damm i dammsäkerhetsklass med otillfredsställande dammsäkerhet".
- Samverkat med Myndigheten för civilt försvar om tillsynsvägledningsbesök vid länsstyrelser med gruvverksamhet med dammar i dammsäkerhetsklass.
- Sammanställt dammägares årsrapportering om dammsäkerhet samt en redovisning om ägare med dammar i fyra län eller fler.¹⁰
- Följt upp ägares rapportering av helhetsbedömningar av dammsäkerheten och länsstyrelsernas tillsyn av dessa, samt tagit fram stöd och informationsinsatser för utveckling och av likriktning av tillsynen.

⁸ Tillsyn av dammar i dammsäkerhetsklass, Dnr 2025/2358.

⁹ Länsstyrelsernas rapportering om dammsäkerhetstillsyn 2024/2025, Dnr 2024/5913.

¹⁰ Ägares dammsäkerhetsrapportering till länsstyrelsen avseende 2024. En sammanställning av Svenska kraftnät, Dnr 2024/5607 samt Stora dammägares dammsäkerhetsrapportering till länsstyrelsen avseende 2024. En sammanställning av Svenska kraftnät, Dnr 2024/5607

Analys

Svenska kraftnät konstaterar att förutsättningarna för tillsynen fortsatt skiljer sig över landet. Verkets insatser inom dammsäkerhetsområdet bedömer verket ger effekter som kompetenshöjning hos tillsynsmyndigheterna samt ökad samordning, effektivitet och likriktning av tillsynen.

Samordning och likriktning förutsätter dock att länsstyrelsernas dammsäkerhetshandläggare prioriterar att delta i gemensamma aktiviteter som digitala nätverk, samverkansgrupper, handläggarträffar och samordnade tillsynsmöten. Svenska kraftnät konstaterar att under 2025 har vissa länsstyrelser inte deltagit i flera av ovan nämnda aktiviteter. Vidare har handläggare avslutat sina anställningar vid länsstyrelserna i bland annat Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland.

Svenska kraftnäts bedömer sammantaget att insatserna för tillsynsvägledning och samverkan fortsatt är viktiga i strävan mot en effektiv och likvärdig tillsyn, att stödja tillsynen av helhetsbedömningar samt stärka tillsynen av dammar med otillfredsställande dammsäkerhet samt A-dammar.

3.3 Beredskap för dammhaveri och höga flöden

Svenska kraftnät verkar för att minska risken för allvarliga störningar i samhället till följd av dammhaveri eller höga flöden i reglerade vattendrag. Vi följer och medverkar i arbetet med att vidareutveckla beredskapen för dammhaveri i samverkan med vattenkraftindustrin och myndigheter.

Under 2025 har verket bl.a. genomfört följande insatser i syfte att utveckla beredskapen för att hantera dammhaveri.

- Samverkat med vattenkraftindustrin, myndigheter och berörda aktörer och spridit information genom verkets styr- och referensgrupper samt inom Älvnätverket och älvgrupper.
- Finansierat SOS Alarms larmberedskap avseende dammhaveri i de stora kraftverksälvarna inklusive regelbundna provlarmningar vår och höst.
- I samverkan med berörda länsstyrelser genomfört årlig uppföljning av status för arbetet med samordnad beredskapsplanering för dammhaverier

för de knappt tjugo kraftverksälvar där gemensamt planeringsunderlag för samordnad beredskapsplanering finns.¹¹

- Delfinansierat och medverkat i referensgrupp för Energiforskprojekt som syftar till att underlag för samordnad beredskapsplanering i kraftverksälvar ska hållas aktuella och förnyas vid behov samt vara användarvänliga och tillgängliga för en bred målgrupp.¹²
- Etablerat ett nationellt samverkansforum för dammägare och vattenregleringsföretag som har tagit fram beredskapsplaneringsunderlag för dammhaveri och höga flöden för kraftverksälvar.
- Samverkat bilateralt med dammägare och vattenregleringsföretag om förnyelse av avtal om förvaltning och nyttjande av beredskapsplaneringsunderlag för dammhaveri och höga flöden för kraftverksälvar.
- Samverkat bilateralt med dammägare och vattenregleringsföretag om översyn av informationsklassificering för befintliga beredskapsplaneringsunderlag.
- Delfinansierat framtagande av nytt planeringsunderlag för en älv där förändrade förutsättningar föranleder uppdatering (pågående).

Analys

Verkets åtgärder för dammhaveriberedskap bidrar till effekter som ökad samordning och förmåga att hantera händelser och haverier.

Verkets uppföljning av samordnad beredskapsplanering i kraftverksälvar visar överlag på en stark utveckling sedan 2015, men att utvecklingen ännu inte kommit igång för några av de vattendrag där underlag tagits fram. Sedan 2020 har utvecklingen i stort avstannat, även om planering för förnyade insatser pågått i några län.

Löpande samverkan visar att länsstyrelserna har utmaningar med att kunna prioritera och upprätthålla kontinuitet i arbetet med beredskapsplanering för dammhaveri. Utökad arbete med bl. a. civilt försvar bedöms stärka förmågan att hantera dammhändelser men har samtidigt påverkat resursläget för arbetet med dammhaveriberedskap. Personalomsättning

¹¹ Samordnad beredskapsplanering för dammhaveri. Uppföljning av utvecklingen 2024. Svenska kraftnät, Dnr 2024/5228.

¹² Tillgängliga och användarvänliga underlag för beredskapsplanering för dammhaveri, Rapport 2025:1111, Energiforsk.

har inneburit att erfarenheter från arbetet med utveckling av beredskapsplanering för dammhaveri i många fall tappats från länsstyrelsen.

Svenska kraftnät ser att det finns behov av fortsatta insatser för att stärka kompetens och beredskapen för dammhaverier och höga flöden i reglerade vattendrag, i synnerhet i ljuset av samhällets ökade fokus på krisberedskap och totalförsvär. Verket har inlett samverkan med Myndigheten för civilt försvar i dessa frågor.

3.4 Klimatförändringar och höga flöden

Kunskap om flöden som kan uppkomma vid dammanläggningar idag och i framtiden samt förmågan att hantera dessa är en viktig del i dammsäkerheten. Även förändrade nederbördsmonster och instabila vintrar med ökade vinterflöden i kombination med vattenkraftens förändrade körsätt kan sammantaget påverka säkerhetsmarginaler och anläggningar. Svenska kraftnät följer påverkan på dammsäkerheten till följd av klimat- och driftförändringar samt påverkan på extrema flöden via Flödeskommittén.¹³

Flödeskommittén är ett forum där Svenska kraftnät, SMHI, vattenkraft- och gruvindustri samverkar i frågor om riktlinjer för bestämning av dimensionerande flöden för dammanläggningar och deras tillämpning. 2022 års utgåva av riktlinjerna lägger grunden för en enhetlig tillämpning över landet och omfattar en metodik för analys av hur ett klimat i förändring kan påverka framtida dimensionerande flöden.¹⁴ Kommittén bevakar även relaterade väderhändelser och driftförändringar, initierar forskning och utveckling samt verkar för att information och erfarenheter avseende bestämning och hantering av flöden, klimatförändring och klimatanpassning med relevans för dammar omhändertas.

Under 2025 har verket bl.a. genomfört följande insatser för att främja klimatanpassningen av dammar.

- Finansierat och följt forsknings- och utvecklingsprojekt genom Energiforsk med beröring på dammar, flöden och klimat i förändring. Bland annat projekt om klimatförändringars påverkan på betongdammar (pågående), nya klimatscenarier för bestämning av dimensionerande mycket extrema flöden för dammanläggningar (pågående), dammsäkerhet och klimatförändringar

¹³ Flödeskommittén – Mål, uppgift och arbetsformer. 2024-10-08.

¹⁴ Riktlinjer för bestämning av dimensionerande flöden för dammanläggningar, utgåva 2022. Svenska kraftnät, Energiföretagen och Svemin. 2022.

(pågå) samt uppföljning av genomförda beräkningar av dimensionerande flöden.¹⁵

- Medverkat vid Flödeskommitténs möten, referensgruppsmöten samt upprättat en lägesrapport för året.¹⁶

I samverkan med Flödeskommittén har verket bland annat:

- Anordnat en 1-dags konferens med temat "Dimensionerande flöden och nya möjligheter att mäta extremflöden" för bredare informations- och kunskapsspridning till dammägare, konsulter och berörda myndigheter.
- Medverkat i en arbetsgrupp som följer utvecklingen av nya körmönster och identifierar relaterade risker. Förändringar i energisystemet, med mer volatila elpriser under och mellan dygn samt över längre tid som vecka, månad och år, påverkar hanteringen av magasin och driften av vattenkraftanläggningar. Förändringarna har medfört kraftigare korttidsreglering och mer spill under både sommar och vinter. Årsregleringsmagasinen i flera av de stora reglerade älvarna har stigit till för årstiden (vår/sommar) höga magasinsnivåer som en följd av att kraftbolagen sparar vatten under perioder med mycket låga priser. Risker med vinterspill har konstaterats vid och nedströms utskov.
- Följt dammägarnas arbete med flödesdimensionering, vilket visar att planering och genomförande av en andra omgång flödesdimensioneringsberäkningar, inklusive klimatkänslighetsanalys med hjälp av klimatscenarier, pågår för flera kraftverksälvar. Beräkningar av flöden med såväl beräkningsmetod I som II genomförs för att ta fram såväl mycket extrema flöden som flöden med återkomsttid 100 till 500 år.
- Tagit fram ett verktyg för att följa upp tillämpningen av riktlinjerna för dammar i dammsäkerhetsklass A, B och C. Från årets inledande sammanställning framgår bland annat att riktlinjernas femgradiga skala för haverikonsekvensers allvarlighetsgrad och krav på avbördningsförmåga har börjat tillämpas.
- Påbörjat arbete med en webbutbildning om riktlinjerna.

Analys

Reglerade älvar är komplexa system med dammar i följd. Såväl beräkning och hantering av flöden som ombyggnadsåtgärder kräver samverkan mellan flera intressenter. Svenska kraftnäts uppföljning av flödes-

¹⁵ Uppföljning av dimensioneringsberäkningar. Energiforsk, rapport 2025:1097.

¹⁶ Flödeskommittén – Årsrapport 2025, december 2025.

riktlinjernas tillämpning från 2022¹⁷, visar att riktlinjerna används för en stor majoritet av dammarna i dammsäkerhetsklass men att ägare behöver tid för att implementera 2022 års riktlinjer.

Från väderåret kan noteras höga vinterflöden i Jämtlandsfjällen i januari orsakade av regn och snösmältning samt skyfallsliknande regn i Väster-norrlands län i september som resulterade i höga flöden i vattendrag samt omfattande skador framför allt på vägar och järnvägar. Berörda dammägare var aktiva i flödeshanteringen vid dammar längs bland annat Norra Anundsjöån, ett biflöde till Moälven, och Högforsån, ett biflöde till Ångermanälven. Statens haverikommission, länsstyrelsen med flera utreder händelsen. Runt årsskiftet medförde snöoväder flera dagars strömbortfall för vattenkraftanläggningar längs Voxnan vilket krävde beredskapsåtgärder för att säkra strömtillförsörjningen till anläggningarna.

Verket bedömer att vägledning, informationsinsatser och samverkan mellan Svenska kraftnät, vattenkraft- och gruvindustrin samt SMHI är angeläget för att följa och öka kunskapen om de flöden som kan inträffa vid dammanläggningarna och verka för enhetlig tillämpning av riktlinjerna.

Snabba förändringar i driftmönster för vattenkraftanläggningar, som en följd av energiomställningen och pågående klimatförändringar bidrar med osäkerheter i såväl dagens som framtidens extrema flöden. Inledande analys av dessa aspekter redovisades i 2023 års uppdrag om klimatförändringars påverkan på dammsäkerheten varvid konstaterades att utrednings- och anpassningsåtgärder kan behövas för att upprätthålla tillfredsställande säkerhet avseende avbördning för befintliga dammar. I syfte att tydligt inkludera dessa frågor har Flödeskommitténs uppdrag setts över 2024 och utökats. Ett flertal arbetsgrupper har bildats och relaterade utvecklingsprojekt har inletts i syfte att ta till vara och bygga vidare på resultat från uppdraget. Svenska kraftnät bedömer att det är angeläget att denna utökade samverkan fortsätter.¹⁸

¹⁷ Flödesdimensionering 2022 - Sammanställning av dammägares rapportering om flödesdimensionering för dammanläggningar med dammar i dammsäkerhetsklass, Svenska kraftnät, Dnr 2022/1018.

¹⁸ Klimatförändringars påverkan på dammsäkerhet. Avrapportering av uppdrag I2022/00621 att kartlägga och analysera klimatförändringarnas påverkan på dammsäkerheten, Svenska kraftnät, Dnr 2022/820

3.5 Forskning, utveckling och kunskapsförmedling

Svenska kraftnät verkar för ökad kunskap och kompetensförsörjning genom att stödja forskning, utveckling och kunskapsförmedling.

Verksamheten utförs i samverkan med kraftindustrin m.fl. Svenska kraftnät delfinansierar forsknings- och utvecklingsprojekt i frågor om dammsäkerhet som drivs genom Energiforsks utvecklingsprogram och kompetenscentrumet Svenskt centrum för hållbar vattenkraft (SVC).¹⁹

Insatser för att stärka informations- och kunskapsutbytet i nätverk och samverkansforum, på konferenser, seminarier och utbildningar utgör viktiga inslag i och ger stöd till vår dammsäkerhetsverksamhet. Syftet är att medverka till att det nationella behovet av information, erfarenhets- och kunskapsutbyte inom dammsäkerhetsområdet tillgodoses. Vidare identifieras behov och områden för prioritering av insatser.

Under 2025 har verket bl.a. genomfört följande insatser inom området forskning och utveckling.

- Delfinansiering och medverkan i nationellt och internationellt kunskaps- och informationsutbyte genom Swedish Committee on Large Dams (SwedCOLD), samt delfinansiering av svenska experters medverkan i ett tiotal kommittéer inom International Commission on Large Dams (ICOLD).
- Delfinansiering av ett tjugotal forskningsprojekt inom SVC:s forskningsmiljöer inom geoteknik och fyllningsdammar, bergmekanik, konstruktionsteknik och vattenbyggnadshydraulik vid högskolor/universitet i samverkan med bland annat vattenkraft- och gruvindustri.
- Delfinansiering och medverkan i ett tjugotal utvecklingsprojekt inom Energiforsks utvecklingsprogram samt kunskapsspridning genom kostnadsfria rapporter och webinarier, samt insatser riktade till teknologer på högskolor och universitet för att främja kompetensförsörjningen inom vattenbyggnad och dammteknik. Exempel på ämnen för 2025 års utvecklingsprojekt har varit: ledningssystem för dammsäkerhet, metoder för riskbedömning inom dammsäkerhet, dammövervakning, avbördningsanordningar, flödesdimensionering och klimat i förändring samt kompetensbehov inom dammsäkerhet.

¹⁹ Kompetenscentrumet drivs 2022-2027 och behandlar utöver tekniska aspekter av dammsäkerhet och vattenkraft även vattenkraftens miljö och samhällsfrågor.

Analys

Svenska kraftnät bedömer att verkets stöd till forskning och utveckling, samt kunskapsförmedling bidrar till att utveckla och tillgängliggöra kunskap, arbetsmetoder och kompetens inom dammsäkerhetsområdet. Inte minst genom att verket uppmärksammar behov och initierar projekt kopplade till regelverk, omvärldsförändringar, händelser och trender med betydelse för dammsäkerhetsutvecklingen.

Svenska kraftnät ser fortsatt behov av stöd för att vidmakthålla och utveckla en bred kunskapsbas samt främja säkerhet och beredskap inom dammsäkerhetsområdet. Verket har tagit fram en flerårsplan för stöd till forskning, utveckling och kunskapsförmedling inom dammsäkerhetsområdet samt ingått samverkansavtal med Energiforsk för 2025-2027.²⁰

Verket bedömer att samverkan med berörda aktörer genom Energiforsk stimulerar vattenkraftindustrin att bibehålla sina satsningar på kompetensförsörjning, informationsutbyte och kunskapsutveckling inom dammsäkerhetsområdet. En observation är att framdriften i utvecklingsprojekt påverkas av utmaningar med kompetensförsörjning och hög arbetsbelastning överlag i branschen.

4 Svenska kraftnäts inriktning 2026

Mot bakgrund av att det är drygt tio år sedan dammsäkerhetsförordningens ikraftträdande och att ett stort antal dammar klassificerades åren efter 2014, förväntas länsstyrelserna delges många helhetsbedömningar under 2026. Svenska kraftnät har gett ut en vägledning för dammägare och en tillsynsvägledning för länsstyrelserna, men ser fortsatt behov av olika insatser för att stärka genomförandet av helhetsbedömningarna samt för att uppnå en likriktad och effektiv tillsyn av dessa.

Svenska kraftnät kommer fortsätta arbetet med att ta fram föreskrifter enligt bemyndigandet i 10 § dammsäkerhetsförordningen där föreskrift om säkerhetsledningssystem, dammsäkerhetsrapport och helhetsbedömning ingår.

²⁰ FOU Dammsäkerhet. Plan för Svenska kraftnäts stöd till forskning, utveckling och kunskapsförmedling inom dammsäkerhetsområdet 2024-2027. Svenska kraftnät, Dnr 2024/2536.

Verket kommer fortsätta samverka med Myndigheten för civilt försvar kring tillsynsvägledning enligt förordningen (2013:319) om utvinningsavfall samt dammsäkerhet enligt 11 kap. miljöbalken och dammsäkerhetsförordningen.

Dammar och regleringsmagasin i kraftverksälvar har central betydelse för bland annat elförsörjningen och skydd mot översvämningar. Samverkan kring översvämnings- och beredskapsfrågor stärker förutsättningarna för samordnad hantering av höga flöden i reglerade vattendrag och förmågan att förebygga och hantera händelser med låg sannolikhet men med stora konsekvenser såsom dammhaverier. Svenska kraftnät avser även i dessa frågor fortsätta samverka med Myndigheten för civilt försvar.

Beaktat att det i allmänhet gått tio år sedan planeringsunderlag för dammhaveri och höga flöden i större kraftverksälvar tagits fram, och att utvecklingen av samhällets beredskap för dammhaveri överlag har stannat av sedan 2020, avser Svenska kraftnät att samordna och stödja fortsatta utvecklingsinsatser. I detta ingår att kartlägga behov hos dammägare och samhällsaktörer i älvgrupper samt medverka till ökad tillgänglighet och aktiv förvaltning av planeringsunderlagen.

Svenska kraftnät kommer vidare att stödja beredskapsplanering för dammhaveri och höga flöden genom informations- och utbildningsinsatser via befintliga nätverk, samt ombesörja provlarmningar för dammhaveri två gånger per år i de tio kraftverksälvar som omfattas av Svenska kraftnäts larmavtal med SOS Alarm.

I fråga om flödesdimensionering, förändrade körsätt för vattenkraftanläggningar samt klimatförändringars påverkan på dammsäkerheten kommer verket fortsatt samverka med vattenkraft- och gruvindustrin samt SMHI genom Flödeskommittén, medverka i kommitténs arbetsgrupper samt ta fram en webbutbildning om flödesdimensionering.

Verket kommer vidare stödja och medverka i FOU för att möta dagens behov av kunskapsutveckling och kompetensförsörjning inom området. Verket kommer via Energiforsk stödja kompetenscentrumet SVC FOU och, i samverkan med bland annat vattenkraftindustrin.

Slutligen kommer verket arbeta med regeringsuppdraget *"Kontrollstation dammsäkerhet"*. Uppdraget syftar till att följa upp tillsyn och tillsynsvägledning av dammsäkerhet sedan föregående kontrollstation 2021. Uppdraget ska redovisas 2027.²¹

²¹ Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Affärsverket svenska kraftnät.